

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

881. Het Indianenmeisje. — 382. Het Spookschip. — 383. De Heks van Baudeloo. — 384. De Gevangene op het eiland. — 385. Een avontuur aan de grens. — 386. Hoe Pol renner werd. — 387. De Booze Heer. — 388. De Vuurtoren van het eiland Rona. — 389. Een jongen in den roerensdrijg. — 390. De Page van Graaf Egmont. — 392. Een Harde Les. — 393. De vlucht van de kernels. — 394. Een Vlaamsche cow-boy. — 395. Het Bloemenmeisje. — 396. De Slaven van Oostende. — 397. Een Smokkelaar aan de Lee. — 398. Een Jelder in den nood. — 399. Het Geheimzinnig Huis. — 400. Uit Droevige dagen. — 401. Het spook op de spoorbaan. — 402. Avonturen met een Hoed. — 403. Een Woelig Leven. — 404. De Geheimzinnige Kruisvaarder. — 405. De avonturen van een Hovenier. — 406. Een bange Vlucht. — 407. De nieuwe Kasteelheer. — 408. De jonge Landlooper. — 409. De Twee Kameraden. — 410. De Spion. — 411. De dochter van den Visscher. — 412. De dochter van den Bezembinder. — 413. Een Huichelaar. — 414. De Erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De Hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de slavernij. — 422. De jonge Alpenglids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De Stem aan de deur. — 439. Het Geheimzinnig bedrijf. — 440. De Smokkelaars van Blankenberghe. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De Avonturen in de Hooglanden. — 451. De Gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 455. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maestricht.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

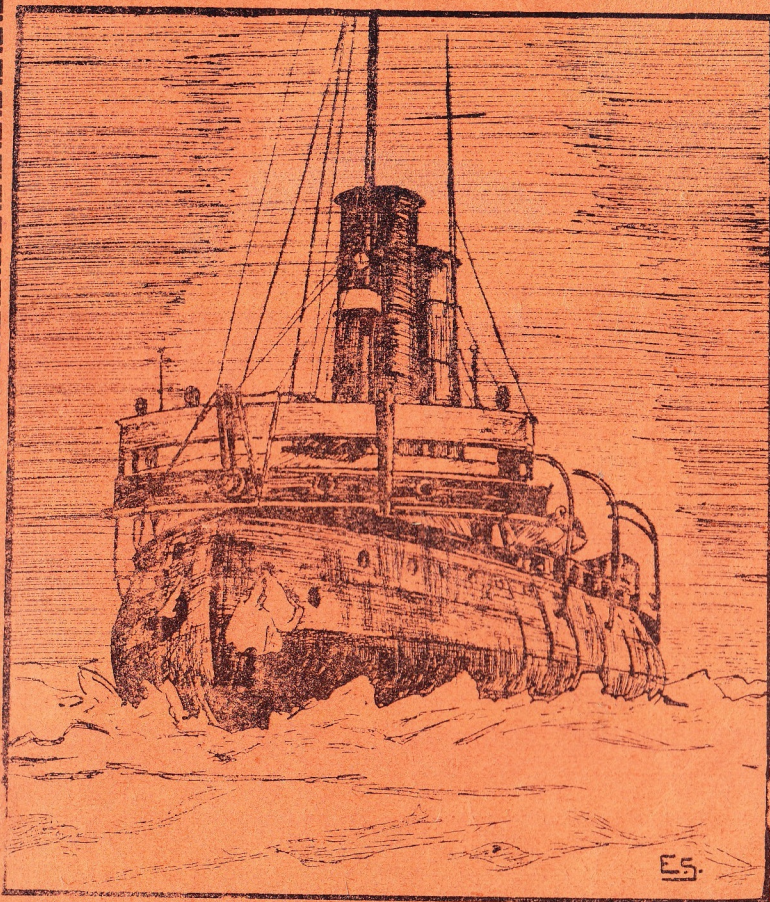
Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 463

A. HANS.

Gevangen in het IJs

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

GEVANGEN IN HET IJS

I.

Op hetzelfde eiland Sylt, van welks schoolmeester Uwe, we in het vorig boekje vertelden, woonde, ook al een heelen tijd geleden, Janna Snellink, een meisje van veertien jaar. Haar vader en drie broers, waren zeelieden, die het grootste deel van het jaar op een Hamburger schip voeren naar verre landen, zoodat Janna meestal alleen was met haar moeder en grootvader, die bij zijn dochter woonde, sedert grootmoeders dood.

Het werd nu November en Janna hoopte, dat vader en de jongens spoedig op het eiland zouden terug keeren, om er den Winter door te brengen.

Hun aankomst zou als een feest zijn; ze brachten kisten mee vol wonderlijke dingen, en ook een buidel geld, waarmee men gerust de koude maanden kon afwachten. En de Winteravonden waren zoo gezellig, als vader en broers van hun reizen en ontmoetingen vertelden. Dan

kwamen ook familieleden en buren wel eens luisteren en zat men plezierig in de warme kamer.

Het was nu November, en op een morgen kwam er een brief van vader. Hij schreef, dat hij nog met zijn zoons een reis naar Italië moest doen en pas tegen eind December op Sylt zou zijn. Hij zond een som geld. De rest zou hij mee brengen.

Dti nieuws viel Janna tegen... Nog bijna twee maanden bleven vader en de jongens weg.

— Wel, kind, vader ziet kans om een extra-verdienste te maken, en dat moet ons troosten, al verlang ik ook zeer naar zijn terugkeer en naar mijn lieve zonen, sprak moeder. Maar we willen in het voorjaar immers ons huis vergrooten en dat kost geld. Daaraan zal vader gedacht hebben...

— En het zal den langen Winter wat voor onze zeelui verkorten, zei grootvader, die wel vijftig jaar had gevaren. Heele maanden hier met de handen in elkaar zitten, begint ten slotte erg te vervelen, beweerde hij. Ik herinner me, dat ik in mijn tijd op den duur kousen en dassen breide om den tijd door te geraken en dat is toch geen werk voor een zeerob...

Janna moest dus wachten. Ze zag andere varensgezellen terug keeren, maar vader en broers zouden pas tegen Kerstmis komen.

— Dan zal het dubbel feest zijn, verzekerde vrouw Snellink.

Het was nu half December en Janna kwam 's avonds van Westerland, een der dorpen van Sylt. Ze had er de huishoudschool bijgewoond, waar de meisjes nuttige dingen leerden, maar elkaar ook dwaze vertellingen deden van spoken en ander bijgeloof.

Janna was wel een beetje huiverig toen ze van haar vriendinnen, die een eind denzelfden kant uitgingen, afscheid had genomen en alleen een binnenweg nam naar het gehucht, waar ze woonde.

Ze moest voorbij verscheidene Hunnenbedden. Dat waren hooge heuvels en men vertelde, dat er reuzen in begraven lagen, die vroeger op het eiland woonden, een paar duizend jaar geleden.

Eenige heeren waren tegenwoordig bezig zulk een heuvel open te maken. Ze wilden zien, wat er binnen in lag.

En nu had Sietske Warna verteld, dat de geesten der reuzen daarover zeer kwaad waren en in de streek zouden spoken.

Sietske kende allerlei griezelige verhalen van haar grootmoeder, de oude vrouw Warna. Ze had ook nog de geschiedenis van den Dijkdalman opgehaald. Het was van de vroegere Syltsche zeeschuimers, die op Hornum woonden, den schrik van schipbreukelingen. Ruim honderd

jaar geleden, hadden ze Manne van Archsum beroofd en vermoord. Die Manne strandde hier voor de kust met zijn schip en de Hornum-sche zeeschuimers waren er vlug bij, om hem aan te randen, al was hij een Syltenaar. Ze plunderden hem uit en doodden hem dan. Ze stopten hem onder het zand. Maar Manne stak zijn rechterhand omhoog. En de schelmen hakten die af. En nu beweerde men, dat Manne op Wintervonden rond liep en zijn afgekapte hand vooruit stak, als om de wreede misdaad nog te toonen, aan hen, die hij ontmoette en door zijn gejammer op de vlucht sloegen.

Janna had dat verhaal van Manne al dikwijls gehoord. Men noemde het zoogenaamde spook den Dijkdalman, omdat al dat akelige op een plek, die Dijkdal heette gebeurd was.

Maar nu sprak men meer over de reuzen.

Veel menschen op Sylt waren bijgeloovig en Janna voelde nu toch ook haar hart onstuimiger kloppen.

Daar was het eerste Hunnebed al. De hoogte lag te glinsteren in het maanlicht. Maar nu schoof er een wolk voor de maan en werd de heuvel zwart.

Janna zette het op een loopen. Plots bonsde ze tegen iemand aan.

— Een spook, flitste het haar door het hoofd, en ze slaakte een luiden gil.

Maar het « spook » tuimelde achterover en bleef liggen. Janna rende er voorbij. Buiten adem kwam ze thuis en als een wilde sprong ze binnen.

Grootvader en moeder keken verschrikt op.

— Kind, wat scheelt er aan? vroeg vrouw Snellink, toen Janna bleek en ontgaan op een stoel neerzank.

— Een reus... een spook! stamelde het meisje.

— Wat onzin brabbelt ge daar! Ha, hebben ze u op die school weer allerlei onzin wijs gemaakt! bromde grootvader.

— Het kind is toch geschrokken, hernam moeder bezorgd.

— Van niets! Er is geen rustiger en veiliger plek op de wereld dan Sylt...

Vrouw Snellink haalde een glas water en liet Janna drinken. Het meisje bekwam nu wat...

— Wat is er eigenlijk gebeurd? vroeg moeder.

— Ze spraken in de school over het hunnebed dat door die vreemde heeren geopend wordt, vertelde Janna. En Sietske Warna had van haar grootmoeder hooren zeggen, dat de reuzen nu zouden rond spoken.

— Weer die flauwe praat van de oude vrouw Warna, zei grootvader. We noemden ze al in onzen jongen tijd « de wandelende gazet van

Sylt ». Ze wist altijd allerlei nieuws. En ze heeft een dozijn spoken op haar neus. Kind toch, moest ge u nu zoo van stuur maken voor dien onzin!

— Maar ik ben toch tegen iemand aangebotst, vervolgde Janna.

Ze vertelde haar ontmoeting.

— En bleef die mensch liggen, want het is natuurlijk een mensch geweest, en niet een spook, sprak grootvader.

— Ik ben niet blijven wachten, om te zien, of hij opstond, antwoordde Janna.

— Maar dwaze meid, ge kunt wel een ongeluk veroorzaakt hebben. Ge bonst met een vaart tegen iemand aan, die achterover tuimelt en bewusteloos kan zijn door zoo'n val.

— Dat is waar, erkende moeder.

— We moeten eens gaan zien, hernam de oude man. Als daar iemand bedwelmde is kan hij er den heelen nacht blijven liggen... en het is December en dus geen weer, om buiten te slapen... Er zit bovendien vorst in de lucht... dat heb ik al heel den dag aan mijn oude knoken gevoeld.

Grootvader stond uit zijn zetel op.

— Kind, steek de lantaarn aan, zei hij tot zijn dochter.

— Wilt gij gaan kijken, vader? vroeg vrouw Snellink.

— Ja, met Janna...

Het meisje zou met grootvader niet bang zijn en ze vreesde nu ook voor de gevolgen van de hevige botsing. Ze zou geen rust hebben van nacht, als ze denken moest, dat er iemand door haar schuld buiten lag.

Grootvader trok zijn dikke jas aan. En met zijn kleindochter verliet hij het huis. Hij droeg de lantaarn. Wel keek de maan nu weer door de wolken, maar de grijsaard wilde straks goed den omtrek afspeuren.

Onderwege bromde hij over de dwaasheid van veel eilandbewoners, die meenden, dat er op Sylt vreemde dingen moesten gebeuren, omdat het eenzaam in zee lag en door de golven fel bestookt was geworden, zoodat in vroeger eeuwen dorpen verzonken.

— De meesteres deed beter met al dat geklets op school te verbieden, beweerde grootvader.

Doch de meesteres was ook een gewone Syltsche vrouw, wel bedreven in wasschen, strijken, doeken en mutsen plooiën, maar weinig meer ontwikkeld dan haar leerlingen... Zij luisterde zelve gaarne naar al die spookgeschiedenissen.

Op de school werd er allerlei nieuws verhandeld en volwassen vrouwen, woonden de lessen bij, niet zoo zeer om nog iets te leeren, maar om naar hartelust mee te kunnen babbelen.

Grootvader en Janna kwamen nabij het hooge hunnenbed.

— Hier ergens is het geweest, zei het meisje.

— God geve, dat er geen ongeluk gebeurd is, sprak grootvader.

Hij liet de lantaarn zakken en keek naar alle zijden rond.

— Daar! kreet Janna.

— Ja, er ligt iemand... Hoe goed, dat we gekomen zijn!

— O, ik kon het toch niet helpen! kloeg Janna.

— Ik beschuldig u niet, kind. We zullen onzen plicht doen...

Grootvader lichtte bij en het schijnsel viel op het gelaat van een reeds ouden man.

— Het is Leen Dakkers! zei grootvader. Hoe kwam die nog zoo laat buiten? O, hij zal op bezoek geweest zijn bij zijn zoon.

— Hij is toch niet dood! riep Janna half schreiend uit.

— Zoo erg zal het niet zijn!

— Leen! sprak grootvader.

De gevallene kreunde, toen de oude zeeman hem aanraakte.

— Hij geeft toch teken van leven, zei grootvader. Eens probeeren, of we hem op de been kunnen krijgen...

Maar Leen Dakkers kon niet opstaan, en wat hij prevelde, verstond men niet.

— We zullen hulp moeten halen, hernam grootvader. Ik kan het oud ventje niet dragen al is hij niet veel grooter dan mijn wandelstok. Ga naar Mijnsen... die woont het dichtst bij. En daar zijn twee sterke zonen.

Janna was nu niet bang meer voor de reuzen. Ze vond het zoo akelig, dat ze een ongeluk veroorzaakt had, al was het onvrijwillig. Snel liep ze naar een huisje, dat van den weg af, in de duinen stond. Op haar geklop deed men dadelijk open.

— Janna! zei vrouw Mijnsen. Is er wat gebeurd?

— Leen Dakkers ligt daar bedwelmd op den weg. Grootvader is bij hem, maar kan hem niet opnemen en dragen.

Twee sterke jongelingen, die bij het vuur zaten te lezen, waren dadelijk bereid mee te gaan.

— Is Leen gevallen? vroeg vrouw Mijnsen.

— Ja... ik kwam van school en liep tegen hem aan, vertelde Janna.

— Leen kan zoo'n schokje niet verdragen. Hij staat erg onvast op zijn beenen en bij avond moest zoo'n oude man in het hoekje van den haard zitten, beweerde de oudste zoon. Kom, Janna, wijs waar hij ligt!

Weldra waren de jongens bij grootvader.

— We zullen Leen naar zijn huis brengen.

Dat is maar tien minuten van hier, zei een van hen.

Hij en zijn broer namen den ouden man als een veertje op. Ze zeiden, dat Leen niet zwaar woog.

— We gaan mee, besloot grootvader.

Janna was bevreesd om de oude vrouw Dakkers te ontmoeten. Deze zou wel zeer boos zijn, als ze alles hoorde.

Grootvader zweeg gelukkig over de reuzen, voor wie Janna zoo snel geloopt had.

Na een tiental minuten kwam men aan het hutje, waar Leen Dakkers met zijn vrouw woonde.

't Was een sukkelachtig huishouden, maar de oude lieden hadden nooit hun intrek willen nemen bij een getrouwd zoon, die trouwens ook arm en niet liefderijk was.

Leen en zijn echtgenoot werden door het armbestuur geholpen.

— Laat me eerst alleen binnen gaan, anders schrikt de oude Katrien te erg, zei grootvader.

Hij klopte en binnen klonk een versleten stem:

— Leen, zijt ge daar eindelijk? Het is toch dom, zoo laat te komen, en ik die hier alleen zit! bromde Triene.

Dan pas deed ze open.

— Ik ben het, Rienema, sprak grootvader.

— O, dan is er iets met Leen gebeurd! kreet Katrien.

Haar boosheid was ineens verdwenen; ze keek angstig naar den grijsaard op.

— Leen is gevallen, maar niet erg.

— Is hij dood? Zeg het dan!

— Wel neen, mensch... hij is springlevend, alleen een beetje in de war...

— Waar is hij? Ik wil naar hem toe... O, ik heb het hem zoo dikwijls gezegd, dat hij voor donker moest binnen zijn. Hij wil altijd buiten zwerven... Waar is de arme jongen?

— Wel, we brengen hem thuis... En maak nu geen spektakel, Triene... Leen is een beetje buiten westen... Met rust komt alles weer in orde.

Grootvader riep de zonen Mijnsen, en deze droegen den bewusteloze binnen.

— Ziet ge wel, dat hij dood is! O, nu blijf ik alleen over... Ze moeten mij dan ook maar onder de groene deken leggen! jammerde Katrien.

— Hij kan voor een doode nog aardig lawaai maken, zei grootvader, want juist begon Leen weer te kermen.

— O, Goddank, hij leeft nog! hernam de vrouw verlicht.

— Kijk, hij doet zijn oogen al open ook... hij ziet naar u, vervolgde grootvader.

Janna stond verlegen aan de deur, terwijl de gebroeders Mijnsen Leen de kleeren uitdeden en hem dan in de bedstede legden, die zich in het woonvertrek bevond.

— En waar is hij gevallen en hoe is dat gebeurd? vroeg Katrien.

— Wel, mijn kleindochter kwam uit school en liep hard. Ze botste tegen Leen aan, vertelde grootvader. Toen viel Leen... Janna vertelde het me... en natuurlijk hebben we dan uw man geholpen.

— O, ik heb er zoo'n spijt van! snikte Janna.

— Lief kind, gij kondt er niet aan doen, zei Katrien. Het is een ongeluk... En Leen had moeten zorgen, dat hij vóór donker binnen was. Hij staat zoo onvast op zijn beenen. Hij is ook al vijf en zeventig en hij heeft gedurende zijn leven nooit te veel eten gehad.

— Ik zal om den dokter gaan, besloot grootvader.

Maar Katrien wilde dat niet. Leen lag nu rustig... Hij mompelde zelfs al, dat hij wilde slapen. Hij scheen dus goed bij te komen.

De gebroeders Mijnsen zagen er ook geen kwaad in. Anders zouden zij wel even naar Westerland loopen.

— Tut, tut, geen dokter... dien hebben we nog nooit nodig gehad, hernam Katrien. Leen is oud, maar taai. Morgenochtend kruipt hij uit de bedstede en wil hij weer naar buiten...

Grootvader en Janna gingen met de zonen Mijnsen heen. Vrouw Snellink schrok toch, toen ze het gebeurde hoorde.

— Hoe goed, dat ge wezen zien zijt, sprak ze. Anders zou de arme Leen den heelen nacht buiten gelegen hebben. Er zijn 's avonds nog zelden menschen op gang langs dezen kant.

— Een nacht buiten... het ware zijn dood geweest, verzekerde grootvader. Het wordt fijn koud... Stook den haard eens flink op.

Janna bad dien avond voor Leen. Ze sliep onrustig.

Den volgenden morgen ging ze met moeder naar het hutje. Leen lag nog te bed. Hij had den heelen nacht gewoeld. Hij was nu bij kennis, doch kloeg over pijn in het hoofd.

Vrouw Snellink zond Janna om den dokter. Ze was niet gerust.

De geneesheer kwam, en onderzocht den ouden man. Hij vond zijn toestand niet ernstig. Leen moest rusten, zei hij.

Vrouw Snellink liet wat levensmiddelen naar de hut brengen, en ook vulde ze er den voorraad brandstof aan.

II.

Grootvader had gelijk gehad. Er zat vorst in de lucht. En hier in het Noorden kon het gewel-

dig vriezen. De Oostenwind blies guur over het eiland, en het was bitter koud. Al spoedig vormde er zich een rand van ijs langs de kust.

Leen Dakkers was nog ziek. Hij kloeg gedurig over pijn in het hoofd. Janna ging dagelijks zijn vrouw helpen. En moeder zorgde, dat er met deze felle koude flink gestookt kon worden.

Dakkers' gehuwde zoon was een ruwe kwant, die zich weinig om zijn ouders bekommerde. Hij kwam wel eens kijken, maar dan zei hij telkens, dat zijn vader maar binnen had moeten blijven bij avond.

*

* *

Het was nu midden December. Vader en de zonen Snellink zouden misschien de volgende week thuis zijn.

— Als ze Sylt maar kunnen bereiken, zei grootvader. We hebben een ouderwetschen Winter... Komt er nog meer ijs aan de kust en verder in zee, dan zitten we in dat ijs gevangen. We kunnen niet van ons eiland af en niemand van den vasten wal kan er op. Dat heb ik al meer-malen geweten, en het kan weken duren.

Dagelijks voer er een boot van Sylt naar Hooiersluis aan den vasten wal.

Na een week vorst kon die boot niet meer door het ijs... Dit nieuws wekte opschudding, al was het te verwachten.

— Daar hebben we het al... we zitten gevangen in het ijs, zei grootvader. Onze zeelui zullen met Kerstmis niet thuis zijn... De wind blijft in den vrieshoek.

— 't Kan gauw veranderen, meende moeder.

— Laat ons het hopen!

Traag kropen de dagen voorbij. En iederen morgen keken de Syltenaren naar de richting van den wind. Het bleef vorst.

De vreemde heeren, die het hunnenbed onderzochten, waren bijtijds naar den vasten wal teruggekeerd en hadden het graafwerk dus gestaakt. De aarde van den heuvel was trouwens zoo hard als steen. Men sprak nu niet meer over de reuzen; men had op het eiland andere zorgen.

Bijna alles aan levensmiddelen en brandstof moest van het vasteland gezonden worden. En nu voer de boot niet meer. Men wilde dubbel hard stoken, en veel arme lieden konden van te voren geen grooten inslag doen van levensmiddelen. Er kwam weldra schaarschte. En men was wel gedwongen zuinig te zijn met meel, rijst, petroleum, turf, steenkool en andere waren.

Rond Sylt lagen bergen van ijs. En als men op zulk een hoogte klom, was het overal ijs zoover de blik reikte.

Janna voelde zich zeer teleurgesteld. Vader en de broers zouden niet thuis zijn om Kerstmis te

vieren. Maar het meisje had nog een andere oorzaak van verdriet: Leen Dakkers beterde niet.

De dokter zei, dat de oude man er toch erger aan toe was, dan hij eerst meende, maar hij had nu een verzwakking in de heup bemerkt. Hij zou die wel kunnen genezen met een soort olie. Hij had er echter geen meer. De voorraad was juist op, toen de bootdienst stil viel. En hij kon er nu geen van het vasteland betrekken.

— Die kwaal verwekt veel koorts bij Leen en op den duur zal de oude man er niet meer tegen bestand zijn. Hij verslapt met den dag, zei de geneesheer tot vrouw Snellink.

Janna vond het vreeselijk.

— Het is toch mijn schuld, dacht ze.

Drie dagen voor Kerstmis hoorde ze, dat een eilandbewoner, die aan den vasten wal, door de vorst opgehouden was geworden, te voet over de bevroren zee naar Sylt was gekomen. Hij bracht een zak brieven mee. Er was er ook een van vader. Deze schreef, dat hij met de jongens te Bremen lag en na een paar dagen naar Hamburg zou varen, om daar af te monstereen en dan naar Sylt terug te keeren.

Maar die brief was al tien dagen geleden geschreven en de vorst hield nu vader en zijn zonen op het vasteland. Zouden ze het ook wagen over het ijs te komen?

De toestand van Leen verergerde. O, had de

dokter maar van die krachtige olie, welke de spieren verwarmde en leniger maakte!

Daags na de aankomst van den stoutmoedigen Syltenaar, ging Janna naar Leens zoon. Ze sprak over de olie, en vroeg of hij niet over het ijs naar Hooiersluis of Niebul zou durven gaan, om dat geneesmiddel te halen.

— Dat doe ik niet, antwoordde de zoon. Ik mijn leven wagen... dat kan vader niet van me eischen!

— Geen sprake van, zei ook zijn vrouw.

— Maar Bornsen is wel over het ijs geweest, merkte Janna op.

— Dat moet hij weten. Ik heb geen zin mijn man te verliezen, bromde de vrouw. Ga zelf, ge zijt er de schuld van, dat mijn schoonvader zoo gevallen is.

Bedroefd vertrok Janna. Dat verwijt deed haar zeer...

— Ga zelf! had die vrouw gezegd.

O, ze zou wel willen! En ze dacht over dit plan na. Ze zag er vreeselijk tegen op. 's Nachts lag ze er over te denken... Ze werd telkens wakker. Of ze droomde, dat ze te Niebul kwam, een stadje op den vasten wal en er de kostbare olie kocht, en het leven van den ouden Leen redde.

's Morgens durfde ze niet over zoo'n reis met grootvader en moeder te spreken. Deze zouden haar zulk een tocht verboden hebben.

Maar moest Leen dan sterven? Door haar wildheid was hij toch gevallen...

Janna besloot de moeilijke reis te doen. Ze zou haar plan verzwijgen. Ze nam al het geld uit haar spaarpot. Met kloppend hart verliet ze haar huis. Moeder dacht, dat ze naar Leen ging. En Janna stapte er ook eerst naar toe. De zieke had weer zware koorts en zijn vrouw zat te schreien. Ze kloeg dat ze haar man zou verliezen.

— Neen, sprak Janna, ik ga om die olie.

— De boot vaart immers niet; het vriest nog altijd even hard...

— Ik wandel over het ijs, net als Bornsen.

— Dat moogt ge niet doen. Ge zijt nog een kind, en Bornsen is een groote, sterke man.

— Toch ga ik... Zeg het aan moeder, als ze straks komt...

— Janna, ik verbied het u... Ge zult er uw dood aan halen... Dat wil ik niet op mijn geweten.

— Door mijn schuld is Leen zoo erg gevallen...

— Gij kondt er niets aan doen... Het was een ongeluk en we moeten ons aan Gods wil onderwerpen.

— God zal me helpen... het is mijn plicht Leen te redden, hernam Janna. Vraag aan moeder het mij te vergeven, dat ik zoo stilletjes vertrek.

— O, doe het niet!

Maar Janna verliet de hut en spoedde zich voort.

III.

Twee uur later kwam vrouw Snellink in de hut. Ze bracht soep en een stuk vleesch.

— Is Janna hier niet meer? vroeg ze aan Katrien.

— O, ik durf het haast niet te zeggen... ik heb ze zoo gesmeekt het niet te doen... Ik wilde naar u toe, maar ik kon Leon niet alleen laten en er is niemand voorbij gekomen, om me te helpen.

— Maar wat is er dan? riep vrouw Snellink angstig uit.

— Janna is naar den vasten wal, om die olie voor Leen...

— Over het ijs?

— Ja... O, ik heb gezegd, dat ze niet mocht, dat ik zoo iets niet op mijn geweten wilde... maar ze luisterde niet. Het is edelmoedig van het kind... toch zou ik dan liever hebben, dat Leen stierf, als het Gods wil is.

Vrouw Snellink hield zich van ontsteltenis aan de tafel vast... Janna over de bevroren zee naar het vasteland! Die zee vormde nu geen eenvormige ijsvlakte; er waren open plekken

water en wakke plaatsen door de werking van eb en vloed.

— Ik moet naar vader... ik weet geen raad! stamelde de verontruste moeder.

Vlug keerde ze naar huis terug.

— Janna is over het ijs naar den vasten wal! riep ze uit.

— Wat bazelt ge nu? vroeg grootvader. Janna naar den vasten wal...

— Om olie voor Leen! Vrouw Dakkers vertelde het me... Ze wilde Janna van dat plan afbrengen, maar ze luisterde niet.

— Die drommelsche meid! Maar is ze gek! Zij over het ijs... Ze weet niet, wat ze doet! Ze kan van de koude bevriezen, of in een wak zinken... Ze zou over ijsbergen moeten klimmen...

— Hoe kunnen we ze terug halen?

— Is ze al lang weg? vroeg de oude man, die van schrik beefde.

— Een paar uur...

— Dan is ze al voorbij Mors... en reeds op het ijs... Ik moet haar achterna, zoo oud als ik ben...

— Neen, vader, dat kunt ge niet doen!

— Moet ik het kind dan laten verongelukken? Zulk een tocht is levensgevaarlijk...

— Ik zal Bornsen vragen, om te gaan. Hij is er al over geweest...

— Ja ...dat is beter... Beloof hem een flinke

som geld... O, dat kind! En niets aan ons zeggen...

— Ze begreep wel, dat wij het haar zouden verboden hebben. Ze wil Leen helpen...

— Ja, ik begrijp haar bedoeling wel, en ik kan niet recht kwaad op haar zijn, al is het een ongehoorzame streek. Maar had ze er ons over gesproken... misschien ware Bornsen voor goede woorden en geld te bewegen geweest die olie te halen. Braaf kind toch... Ze had zoo met Leen te doen en ze voelde zich schuldig... God zij haar genadig...

Onder het spreken had de oude man reeds zijn jas aangetrokken. Hij wilde mee naar Bornsen. En met zijn dochter begaf hij zich op weg.

't Was een half uur gaans naar de woning van den jonkman, die reeds den moeilijken tocht over de bevroren zee had gedaan. Hij was gelukkig thuis en schrok ook, toen hij hoorde, welk plan Janna uitvoerde. Toch aarzelde hij haar achterna te gaan. Het was een ellendige reis geweest over het ijs.

— Janna zal al gauw merken, dat de tocht voor haar te zwaar is, en terug keeren, verzekerde Bornsen.

Grootvader verhoogde zijn aanbod. Bornsen was arm en het geld trok hem aan en toch voelde hij ook medelijden met het onbezonnen kind.

— Wel, ik zal gaan, zei hij. Ze is naar Niebul. Ja, dan ken ik de richting.

— God helpe u en mijn kind, zei vrouw Snel-link ontroerd.

Een broer zou Bornsen vergezellen en ze namen een slede mee.

*

* *

Het was voor Janna zeer zeker een zware tocht, maar ze had den moed niet opgegeven... Ze stapte over het hobbelig ijs. Soms waren er bergen van schotsen. Ze ging er omheen en als ze een lange keten vormde, klom ze er over. Ze dacht veel aan moeder en grootvader, maar ook aan Leen, dien ze helpen moest. En dat gaf haar kracht.

Na vijf uur kwam Janna te Niebul. Ze deed haar boodschap. Ze kreeg een kruikje van de geneeskrachtige olie, maar ze vertelde niet, dat ze van Sylt was gekomen, want ze vreesde, dat de apotheker haar belet zou hebben, terug te keeren.

In een herberg at en rustte ze wat. Ze was echter gejaagd om terug te gaan. Ze wilde nog dezen dag weer keeren.

Het was nu al drie uur, en het zou spoedig donker worden. Maar op Sylt stonden twee vuurtorens, en Janna zou zich naar hun licht richten.

Moedig keerde ze op de bevroren zee terug. Het was hier een verlaten punt van de kust en niemand zag haar.

Janna stapte flink door, maar weldra voelde ze, hoe vermoeid ze was. Soms knikten haar de knieën... Ze vorderde langzaam. Dan be-kroop haar de lust terug te gaan naar den wal en daar te overnachten, maar ze verlangde zoo naar huis.

't Werd al gauw donker. Janna zag nog geen licht. Ze werd nu toch bang, niet voor den Dijkdalman of de reuzen, maar voor wakke plaatsen en open water. Ze moest opnieuw over ijsbergen klimmen en wondde zich aan de handen en voeten. Eindelijk kon ze niet meer. Ze zou even rusten... en zette zich neer tegen een ijsberg. Ze werd soezerig... ze kreeg slaap... En Janna dubte over moeder, grootvader, Leen en Katrien... Ze sluimerde in...

Dat kon haar dood zijn. Het winterde fel... En dan een nacht doorbrengen op een bevroren zee, zonder eenige beschutting...

*

* *

Plots schoot Janna wakker. Waar was ze nu? Ze keek verschrikt op... Droomde ze? En wie riep daar? Ze hoorde toch haar naam.

— Janna, Janna! klonk het.

Vaag herinnerde ze zich, dat ze op reis was gegaan...

Ze wilde recht staan, maar kon niet. Haar beenen leken wel stijf als stokken.

— Janna!

Nog eens haar naam.

— Hier zit ik! riep ze terug, en haar eigen stem klonk haar zoo vreemd toe.

Dan zag ze gedaanten bij zich... Waren het reuzen?

— Goddank, we hebben ze! zei iemand.

— De olie! mompelde het meisje.

Toen bezwijmde ze.

Het waren de gebroeders Bornsen, die haar vonden. Ze hadden verstandig gehandeld, door herhaaldelijk den naam van het meisje te roepen. Want nu het donker was, kon men niets onderscheiden. En over de wilde ijsvlakte liep immers geen vaste weg.

Janna werd in dekens gewikkeld en op de slede gelegd. Een der broers goot wat van een opwekkenden drank tusschen haar lippen.

En nu aanvaardden de stoere kerels de terugreis.

— Ze heeft een kruikje bij zich... Ze zal toch aan den vasten wal geweest zijn, zei een van hen.

— Ja... Ik bewonder haar...

— Maar als we niet gekomen waren, zou ze nooit meer Sylt bereikt hebben.

— O, neen, dan vroor ze dood... Ze zat daar geheel uitgeput tegen dien ijsberg.

Nog was het een moeilijke reis. Soms moesten

de mannen Janna en de slede over ijsblokken tillen. Maar gelukkig glinsterden ginds de lichten van de vuurtorens en wezen ze de goede richting.

Door de warmte kwam Janna weer bij.

— De olie! zei ze.

— De kruik ligt naast u, antwoordde een der broers.

— O ja... Waar ben ik?

— Ge zijt immers naar Niebul geweest.

't Kostte Janna toch nog moeite zich alles te herinneren. Ze was zoo moe.

— Hebt ge het koud? vroeg Bornsen.

— Neen... lekker warm...

— Slaap dan maar...

't Was negen uur, toen de reizigers Sylt bereikten. Ze huurden een karretje en voerden Janna van de kust naar huis.

Bij grootvader en moeder zaten burens, allen even ongerust.

Maar daar hield het karretje stil voor de deur.

— Janna is hier! riep de oudste Bornsen al.

Moeder snelde buiten en weende van ontroering. Janna werd in huis gebracht. Ze was nog erg stram.

— Ik moest olie halen voor Leen... o, vergeef het me, zei ze, weenend.

— Ge zijt een goed kind, sprak grootvader ontroerd. Maar nu dadelijk in bed...

— De olie moet naar den dokter gebracht worden...

— Dat zal ik doen, zei een der bureu.

Hoe dankten grootvader en moeder God voor het behoud van hun kind, toen ze hoorden in welk een toestand Janna gevonden was geworden...

Den volgenden dag sprak ieder over het moedig meisje. En de dokter zei, dat hij Leen zou redden.

IV.

Met Kerstmis lag Janna ziek te bed. En toch was het een heerlijk feest. Leen werd al wat beter. De bureu brachten geschenken. De dokter kwam met een prachtig boek voor Janna. En het kerstboompje brandde.

De nood werd echter grooter op Sylt. En dat begreep men aan den vasten wal. Er kwam twee dagen na Kerstmis een sterke boot, die het ijs brak. Ze kon echter niet de kust bereiken. Hier waren de ijsbergen te geweldig.

Maar nu waren er dadelijk genoeg Syltenaren, om hulp te bieden. En men werkte gaarne. Men zou de boot niet laten terug keeren naar Hamburg met de levensmiddelen en de brandstof, welke men zoo dringend noodig had. De boot kon niet tot hier komen, maar men zou naar de boot gaan.

Men hakte met bijlen een soort van gang door

de ijsklompen en voerde sleden aan. Over de bevroren zee kon men dan de boot bereiken.

De overste van het eiland bestuurde het lossen en het vervoer. Alles moest op wagens geladen worden. En morgen zou de voorraad rechtvaardig verdeeld worden. De rijkeren kregen niet meer dan de armen. Ieder zou zijn rantsoen ontvangen.

Hoe vlijtig werd er gewerkt, hoe vlug weerde men zich. Levensmiddelen en brandstof leken nu kostbare schatten.

De boot had ook eenige passagiers meegebracht en onder dezen bevonden zich vader Snellink en zijn zoons. Ze hadden deze gelegenheid aangegrepen, om naar Sylt terug te keeren. Ieder droeg een zwaar valies. Eenige kisten waren nog te Hamburg achtergebleven en zouden opgestuurd worden, zoodra de vaart weer regelmatig kon geschieden.

Snellink zei kennissen goeden dag, maar had nu geen tijd om lang te praten. Hij verlangde er naar zijn geliefden terug te zien. Met zijn zoons stapte hij heen. Het was nog een heel eind naar huis.

* * *

Janna was al veel beter, al moest ze nog binnen blijven.

Ze zat in een leunstoel aan het raam en keek naar buiten.

— Daar zijn vader en de jongens! riep ze op—

eens uit, en ze kreeg een kleur van vreugde.

— Ge droomt zeker, sprak grootvader, maar hij rees toch vlug op om eens te zien.

— O, ze zijn met de boot mee gekomen! zei moeder.

Ze ging vlug aan de deur, en verheugd wuifde ze haar man en zonen tegen.

Het was een gelukkig wederzien.

— Hier zijn we eindelijk, zei Snellink, die zijn vrouw hartelijk omhelsde.

— Dag moeder! juichten de jongens.

Grootvader beefde van vreugde.

— God zij gedankt, ge zijt thuis, zei hij. 't Is wel heel laat dit jaar. Eind goed, al goed!

— En is mijn Janna ziek geweest? Ge ziet zoo bleek, sprak vader.

Nu moest de geschiedenis van de botsing met Leen en van den tocht over het ijs verteld worden.

Vader schrok nog, toen hij alles hoorde.

— Ik moet u bewonderen, kind, en ik zou u ook een flink standje moeten geven, zei hij. God zij geloofd, dat Hij u bewaard heeft. De jongens wilden ook van Hamburg naar Niebul en dan over het ijs naar Sylt. Maar ik had er geen ooren naar, en wachtte liever geduldig af. Een bevroren zee is zoo onbetrouwbaar.

Vader, die den toestand van het eiland kende, als men er gevangen zat tusschen het ijs, had in de valiezen vooral levensmiddelen mee gebracht.

Er was nu weer overvloed in huis. En moeder kreeg een welgevulde geldbeurs.

Maar ook elders heerschte een vroolijke stemming, want de boot had uitkomst gebracht, al maande de voogd, zooals de overste van Sylt genoemd werd, nog tot zuinigheid aan.

Eer ieder wat had, was de voorraad gauw verdeeld. De boot zou nog wel eens terug keeren, doch kon slechts een beperkte lading aanvoeren. Men kreeg nu ook brieven en dagbladen.

Het was een heerlijke avond in de woning van Snellink. Hoe genoeglijk zat men rond den haard! Grootvaders gelaat glansde van tevredenheid.

Familieleden en burens kwamen op bezoek. En vader en zonen hadden veel te vertellen van hun reizen.

Toen Janna al heel laat warm in bed lag, had ze zulk een veilig gevoel.

Den volgenden dag was de Hamburgerboot gelost... De voogd dankte in naam der bevolking den kapitein en de bemanning. Er klonken juichkreten van de Syltenaren.

Toen voer de boot heen. De kapitein zei, dat hij nog eens terug kwam. Men wuifde de boot na...

Er waren schepen, die ook de andere eilanden van levensmiddelen en voorraad voorzagen: Pelworm, Fohr, Amrum en zoo meer, waar men even verheugd was over deze hulp.

— — — — —
Het werd Nieuwjaar en men vierde feest op Sylt. De vorst hield nog aan. Het vroor hard en de wind was guur. Maar de menschen zaten warm en gezellig bij elkaar.

Janna mocht nog niet naar buiten. Ze was zwaar verkouden geweest en de dokter maande haar tot voorzichtigheid aan.

Ze verlangde er naar Leen en Katrien te bezoeken. Moeder ging er echter elken dag heen. Ze zorgde er voor, dat er in de hut geen gebrek werd geleden. Leen beterde nu goed. Hij had geen koorts meer. Hij zat reeds eenige uren per dag in zijn zetel, en babbelde opgewekt. Katrien sprak telkens met ontroering over Janna. Ze kon er nog maar niet over, dat het meisje waarlijk over het ijs naar Niebul was geweest om de olie.

Haar zoon was nu wel wat beschaamd. Janna had meer moed betoond dan hij.

Vader Snellink ging ook eens den ouden Leen bezoeken. De zoon was er toen ook. Snellink wist van Janna, hoe de zoon Dakkers en zijn vrouw het kind toegesproken hadden, toen het kwam vragen, of de jonge man niet over het ijs om olie naar Niebul kon gaan.

— Jongen, ik zou mijn ouders toch eens wat meer liefde betoonen, zei Snellink nu. Ze hebben voor u hard gewroet en ge maakt hun het leven

nu niet gemakkelijk. Ge hebt toch geleerd, dat we onze ouders moeten eeren...

— Ik zit zelf dikwijls in de armoede, be-
weerde de zoon.

— O, goed zijn jegens de ouders ligt niet altijd in het geven, maar ook in vriendelijke woorden. En dat gij niet over het ijs naar Niebul durfde om uw vader te redden, vind ik laf. Janna toonde meer naastenliefde en moed. Ge hebt natuurlijk ook gehoord, dat ze weg was. En ge liet Bornsen en zijn broer alleen vertrekken, toen ze Janna wilden zoeken. Het kind ging toch voor uw vader naar den vasten wal! Ge moest u schamen.

De zoon antwoordde niet veel en sloop toen beschaamd weg. Maar hij had toch eens flink de waarheid moeten hooren! En dat kon hem goed doen.

— — — — —
Eindelijk keerde de wind en viel de dooi in. De Hamburgerboot was nog eens terug geweest, met levensmiddelen en brandstof. Nu hoorde men het kraken en barsten en in de bevroren zee kwamen groote open plekken. Maar het duurde nog wel een week, eer de veerboot weer van Hooiersluis naar Sylt kon komen. Men was nu bevrijd.

Op een zonnigen morgen mocht Janna voor het eerst uit. Met moeder begaf ze zich naar de hut van Dakkers.

Katrien weende van vreugde en ze kuste het meisje zoo innig dankbaar. Ook Leen betoonde zijn blijdschap.

Het zag er in de hut heel anders uit, veel netter en zindelijker dan vroeger. Daarvoor had moeder Snellink gezorgd.

Leen was ook al buiten geweest. Hij moest de zilte zeelucht opsnuiven, maar hij zou voortaan nooit meer bij donker uitblijven, verzekerde hij.

Met het zachte weer keerden de heeren terug, die het hunnenbed onderzochten. Ze vonden in den heuvel een groote ronde kamer en daarin lag het gebeente van een groote man, die voor een paar duizend jaren zeker een overste op Sylt was geweest. Men vond ook wapens en andere voorwerpen.

— Dat men rust laat, waar rust is, zei grootvader. Wat moeten ze die oude graven storen.

Maar die opgravingen gebeurden, om beter de geschiedenis te leeren kennen.

Nu kan men nog die grafkamer bezoeken. En men spreekt te Sylt wel over de reuzen. Maar het bijgeloof verdwijnt er.

Thans behoeft men op het eiland niet meer te vreezen, dat men bij strenge Winters gevangen zit tusschen het ijs. Een flinke dam verbindt Sylt met den vasten wal en daarover rijdt de trein.

Sedert is Westerland op Sylt een drukke badplaats geworden.